

DAVID VZW

Onderzoekt hoe kunst en zorg elkaar kunnen versterken

Omdat kunst kan bijdragen aan een helende omgeving en omdat wie nooit een museum bezoekt, wel soms een arts of ziekenhuis nodig heeft, organiseert David expo's in de wachtruimtes van de zorgsector.

Jozefien VAN HUFFEL
Eind vorig jaar koppelde David vzw de abstracte schilder Ritsart GOBYN uit Gent aan een tandarts in dezelfde stad. De doeken waren uit de kluiten gewassen en de ruimte had een moeilijke vorm. Dat bracht de kunstenaar op een idee. „GOBYN is ook gewoon om installaties te maken. Hier stelde hij zijn werken op de grond op, alsof ze net als de patiënten aan het wachten waren”, legt Astrid DAVID, bezielster van de vzw, uit. „Mensen vroegen de tandarts of hij aan het verhuizen was. Hun aandacht was alvast getrokken.”

Ook in de hal van het algemeen ziekenhuis Maria Middelaes trekt een initiatief van David vzw de aandacht. Het is een werk van Franco Angeloni, waar het personeel naar blijkt te verwijzen als 'de confiturepotten'. Op twintig potten met een gekleurde vloeistof prijken telkens één of twee woorden – verwonderd, crimiclow, dappere bloem. „Het is het resultaat van een kunstproject op de kunstierafdeling, een plek waar patiënten vele uren doorbrengen”, legt Astrid David uit. „We trokken van bed tot bed met een box met kleine kunstwerken en gingen het gesprek aan, om uiteindelijk tot dit werk te komen. Met de woorden drukten de mensen uit wat ze, naast niet-patiënt, nog meer zijn.”

Op dit moment concentreert de vzw, die gedragen wordt door een dertiental vrijwilligers uit diverse hoeken, zich op de wederzijdse bestuiving van kunstenaars en de zorgsector. Daar gaat echter een lang verhaal aan vooraf, dat vervlochten is met het levensverhaal van Astrid David. Zij kreeg tijdens haar studies kunstwetenschappen zin om tentoonstellingen te organiseren. Na een eerste, geslaagde expo in het imposante Godshuis in geboortedorp Sint-Laureins bracht ze mensen samen om een

Dit werk, *Monster*, hangt tot oktober in de wachtruimte van een psychiater. © Kema Spencer

vzw op te richten. „Mijn familienaam is slechts de aanleiding voor onze naam”, zegt ze. „Ons logo is een katapult, symbool voor de slinger waarmee David Goliath veldde. Wij geloven dat een klein initiatief grootste dingen kan tweegbrengen en willen een steentje uitwerpen in de welzijns- en kunstsector.”

Die welzijnssector kent Astrid David intussen beter dan de gemiddelde veertiger. „In 2008 kreeg ik een zware depressie. Nadat ik die met veel moeite achter me liet, bleek ik acute leukemie te hebben”, zegt ze. Op haar ziekbed en tussen de opnames door organiseerde ze *I AM HURT*, met kunst over de gekwetste mens. Ze herviel, had een stamceltransplantatie nodig en belandde door zware afstotingsverschijnselen in een coma. „De meeste artsen hadden geen hoop meer, maar mijn moeder is erg gelovig en wilde niet dat ze de machines zouden afkoppelen”, zegt ze. „Een arts met wie ik vaak over kunst had gepraat, probeerde een experimenteel medicijn. Het sloeg aan.”

Zes jaar later valideert Astrid David eigenlijk nog steeds, maar elke dag is ze bezig met David vzw. „Sinds kort weten we beter dan ooit wat ons doel is”, zegt ze. „We willen met kunst patiënten of kwetsbare mensen prikkel en tijd voor hen nemen. Via kunst in de wachtruimte of de ziekenhuiskamer ontstaat er misschien een groter begrip tussen zorgverlener en patiënt, wat leidt tot betere zorg. Een tweede doel is om kunst toegankelijk te maken. Het is een te elitaire zaak. Er is nood aan kunst die naar mensen toekomt.”

Kunstworkshop van David vzw in de kunstierafdeling van het ziekenhuis Maria Middelaes. © Bart De Poortere

In de wachtruimte van een psychiater hangen op dit moment foto's van Kema Spencer.

„Zij wilde al lang iets doen met dode planten, die ze via de fotografie nieuw leven geeft”, vertelt Astrid David. „De plant op de fo-

en dat het voor alle partijen een meerwaarde heeft.”

Tegelijk denkt de vzw na over welke kunst in de zorgsector past. „Kun je pijn en littekens tonen of kies je beter voor opgewekte en vrolijke werken?”, illustreert Astrid David. „Afhankelijk van wie je bent, van je trouwheid met kunst en van je situatie, kan kunst genietbaar of verstorend zijn. Als je in een acute psychiatrische crisis verkeert, zie je niets meer en weet je zelf niet meer wat er dan helpt. Maar soms kan net een werk dat over zware pijn gaat, iemand recht houden.”

„Kunst kan genietbaar of verstorend zijn. Wat past er in de zorgsector?”

to *Monster* is bijvoorbeeld al vijf jaar dood. Ook zware psychiatrische aandoeningen kunnen lethargie veroorzaken.”

De komende tijd wil David vzw geregeld nieuwe kleine tentoonstellingen in wachtruimtes organiseren. „Daarnaast werken we toe naar een grote parcours-tentoonstelling, die alle Gentse ziekenhuizen en een aantal wachtruimtes met elkaar zou verbinden. We weten intussen dat kunst in wachtruimtes werkt

Werk van Ritsart Gobyen was eerder dit jaar te zien in de wachtruimte van een tandarts. © Katrien Rosiers/Mathias Van Hove

Op 2 september en 7 oktober is *Kunst in de Wachtruimte. Expo Kema Spencer* van 14 tot 17 uur vrij te bezoeken in de wachtruimte van psychiater Ingrid Van de Velde in Gent (Prudens Van Duyseplein 2). De finissage heeft plaats op zondag 21 oktober van 11 tot 18 uur. Meer op www.david-vzw.be.